

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

*„Poznáváme svět se skřítkem
Fiolníkem“*

Obsah:

1.	Identifikační údaje o mateřské škole.....	3
2.	Obecná charakteristika školy.....	4
2.1	Spolupráce se ZŠ Vlastějovice.....	4
3.	Podmínky předškolního vzdělávání.....	4
3.1	Věcné podmínky.....	4
3.2	Životospráva.....	5
3.3	Psychosociální podmínky.....	6
3.4	Organizace.....	7
3.5	Řízení MŠ.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění školy.....	9
3.7	Spolupráce s rodiči.....	9
3.8	Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami.....	10
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných.....	10
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	11
3.11	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	11
4.	Organizace vzdělávání.....	12
5.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	12
5.1	Zaměření školy.....	12
5.2	Metody a formy vzdělávání.....	13
5.3	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	14
6.	Vzdělávací obsah.....	15
I.	Skřítek Fiolník se představuje kamarádům.....	16
II.	Se skřítkem Fiolníkem do podzimních zahrad, polí, lesů a strání.....	18
III.	Vánoční svátky a zimní radovánky se skřítkem Fiolníkem.....	21
IV.	Skřítek Fiolník s námi vítá jaro.....	24
V.	Skřítek Fiolník na cestách.....	27
7.	Evaluační systém.....	30
7.1	Prostředky evaluace.....	30

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy a kontakty:

- **Základní škola a Mateřská škola Vlastějovice**, okres Kutná hora, Vlastějovice 56, 285 23, příspěvková organizace
- Adresa MŠ: Vlastějovice 97, 285 23
- Telefon: 733 102 668
- E-mail: reditelka@zsamsvlastejovice.cz
- Webové stránky: www.zsamsvlastejovice.cz
- IČO: 71002731
- IZO, RED-IZO 600046532
- Statutární zástupce: Mgr. Olga Sýsová

Údaje o zřizovateli:

- Obec Vlastějovice, okres Kutná hora, 285 23 Vlastějovice 4
- Telefon: 327 598 131
- E-mail: podatelna@vlastejovice.cz

Vypracovala: Dita Ulrychová

Číslo jednací: 137/2022

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 22 dětí. Dětem se věnují dvě učitelky.

Budova MŠ se nachází v blízkosti obecního úřadu a obecního dětského hřiště v malebné obci Vlastějovice, obklopené krásnou přírodou, řekou Sázavou, pod kopcem Fiolníkem.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje velká školní zahrada se vzrostlými stromy, ve které bude v letošním roce vybudováno nové dětské hřiště a na jaře příštího roku také záhonky.

Velkou předností naší MŠ je klidná, rodinná atmosféra, která usnadňuje adaptaci nově přichozích dětí a je předpokladem pro individuální přístup k dětem a jejich maximální rozvoj.

Vzhledem k tomu, že se ve Vlastějovicích nachází vlakové nádraží i autobusová zastávka, dojíždějí do naší mateřské školy také děti z okolních obcí.

Žáci ze ZŠ Vlastějovice dochází do naší mateřské školy na oběd.

2.1 Spolupráce se Základní školou Vlastějovice

- MŠ využívá tělocvičnu na ZŠ ke sportovním aktivitám.
- Návštěvy předškolních dětí na výuce v ZŠ.
- Účast ředitelky školy na schůzkách rodičů v MŠ.
- Společné divadelní akce, výlety, projekty.
- Společné vystupování na akcích školy.
- Přípravný plavecký výcvik-zaměřený především na předškoláky

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Hlavní prostory MŠ jsou v přízemí budovy, jsou dostatečně velké pro danou kapacitu dětí a vyhovují různým skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Třída je dostatečně vybavena dětským nábytkem, pomůckami, knihami, časopisy a hrami pro děti od 3 do 7 let. Většina z nich je umístěna na viditelných a dětem přístupných místech pro samostatné používání.

Pohybové, herní i relaxační aktivity provádíme v herně vybavené kobercem, velkými herními kostkami, kuchyňkou, dětským nábytkem. Oddělen je koutek pro odpolední odpočinek dětí na samostatných lůžkách.

Všechny práce dětí, jsou pravidelně vystavovány v prostorách školy - šatna, chodba, třída, umývárna, takže si je rodiče mohou kdykoliv prohlédnout. Děti se podílejí i na úpravě prostředí, a to svými nápady a připomínkami.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje velká školní zahrada (jejíž vybavení umožňuje dětem také množství rozmanitých pohybových i další aktivit) s pískovištěm, průlezkami. V letošním školním roce zde bude vybudováno nové dětské hřiště a záhonky.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly.

Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly.

Svačiny i obědy podáváme ve třídě, v létě svačíme na terase.

V MŠ je zaveden pravidelný denní režim, který je však flexibilní a umožňuje v případě potřeby přizpůsobit organizaci činností potřebám a přáním dětí.

Vzhledem k tomu, že je MŠ obklopena krásnou přírodou, jsou děti zpravidla každodenně, dostatečně dlouho venku a mají tak možnost poznávat svět kolem nás prostřednictvím vlastních zkušeností, pozorováním, hrou a dostatkem volného pohybu jak na zahradě MŠ, tak v okolní přírodě. V případě nepříznivého počasí využíváme k pohybovým aktivitám tělocvičnu v budově ZŠ.

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku jednotlivých dětí. Děti společně odpočívají přibližně 30 minut. Poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny jiné klidové aktivity na lůžku.

Učitelky a zaměstnanci MŠ se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a respektujícího přístupu k druhým, čímž dětem poskytují přirozený vzor, tolik důležitý v tomto dětském věku.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci naší školy jednají s dětmi laskavě, s citem a s pochopením pro jejich potřeby a zájmy, snaží se o to, aby byly děti v prostředí školky spokojené a cítily se tu jistě a v bezpečí. Snažíme se vytvářet klidnou a pohodovou atmosféru.

Nově příchozím dětem nabízíme adaptační režim s postupným zvykáním, a pokud tomu situace dovoluje i za účasti rodiče.

Snažíme se respektovat temperament a potřeby (obecně lidské, vývojové a individuální) jednotlivých dětí a vhodně napomáhat v jejich uspokojování.

Bereme ohled na schopnosti a možnosti dětí, na jejich věk a individualitu, abychom je zatěžovali přiměřeně (ani příliš, ani nedostatečně). Nevytváříme tlak na výkon a přílišnou soutěživost a rivalitu mezi dětmi. Naopak podporujeme přátelské prostředí a vzájemnou pomoc mezi dětmi.

Všechny děti ve třídě mají rovnocenné postavení, stejná práva, možnosti i povinnosti. Dbáme na to, aby žádné z dětí nebylo zvýhodňováno či znevýhodňováno. Projevy nerovnosti, podceňování či zesměšňování jsou nepřijatelné.

Snažíme se respektovat osobní svobodu a volnost dětí v daných hranicích a podle pravidel, která spolu s dětmi vytváříme. Určitá omezení jsou nutná z důvodu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Snažíme se, aby děti také dostávaly jasné a srozumitelné pokyny. Pravidla vytváříme na začátku roku společně s dětmi.

Pro většinu dětí je třída kamarádkým společenstvím, ve kterém jsou rády.

Snažíme se o nenásilnou komunikaci s každým dítětem, usilujeme o vytvoření vzájemného vztahu důvěry, respektu a spolupráce.

Ve všech vhodných situacích a činnostech podporujeme a rozvíjíme spolupráci a empatii dětí, snažíme se vyvarovat nezdravého soutěžení.

Zdravé sebevědomí dětí posilujeme povzbuzováním a oceňováním snahy naučit se něčemu novému, nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.

Zaměřujeme se na rozvíjení vlastností a postojů prosociálního chování. Podporujeme spolupráci, snažíme se o společnou legraci, zábavu a humor, rozvíjíme sympatie, posilujeme přátelství. Snažíme se o rozvoj schopnosti s druhým něco sdílet, ovládat svou náladu.

S dětmi nemanipulujeme, postupně odbouráváme zbytečné organizování.

Snažíme se nabízet každému dítěti možnosti a počítat s jeho aktivní spoluúčastí

a samostatným rozhodováním.

Vzdělávací nabídku tvoříme tak, aby odpovídala mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Témata vycházejí většinou ze života, jsou dětem blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná a prakticky využitelná.

Vyhýbáme se negativním slovním komentářům, škatulkování dětí.

Dbáme na to, abychom podporovali děti v samostatných pokusech, dostatečně oceňovali jejich snahu a vyhodnocovali konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně na ně reagovali pozitivním oceněním, snažili se vyvarovat paušálních pochval, stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi rozvíjíme a posilujeme vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu. Snažíme se, aby chování nás dospělých bylo ve vztahu k ostatním důvěryhodné, abychom dětem poskytovali zázemí a jistotu.

Věnujeme se neformálním vztahům ve třídě a snažíme se děti nenásilně ovlivňovat prosociálním směrem. Konflikty mezi dětmi řešíme tak, že konfliktní situace spolu s dětmi rozebíráme a děti vedeme k vlastnímu posuzování a hodnocení situací, společně hledáme řešení a tím vlastně provádíme prevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3.4 Organizace

Mateřskou školu lze navštěvovat ve všední dny od 7:00 do 16:30.

Denní řád je dostatečně pružný tak, aby umožňoval pružně reagovat na individuální možnosti, potřeby a přání dětí.

Pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Poměr spontánních a řízených aktivit je v denním programu vyvážený, dbáme na to, aby měly děti dostatek času a prostoru pro spontánní hru.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Poskytujeme dětem oporu a potřebné zázemí, bezpečí, zajišťujeme klid, a pokud děti potřebují, pomáháme jim najít koutek pro své soukromí.

Veškeré aktivity organizujeme tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, zkoumání, tvoření a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, mohly pracovat svým tempem a podle svých schopností.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Před nástupem dětí k docházce do MŠ nabízíme možnost adaptace formou návštěv MŠ dětí s rodiči, aby se děti měly možnost seznámit s prostředím školy, dětmi a personálem.

Při vstupu dítěte do MŠ je po dohodě s rodiči uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim s postupným zvykáním.

Snažíme se vytvářet vhodné materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností, postupně doplňujeme a obměňujeme sortiment hraček a pomůcek o nové, domníváme se, že vzhledem k prostorám i v dostatečném počtu i kvalitě.

Stanovený počet dětí ve třídě není překračován.

Uspořádání dne:

7.00 hodin – spontánní činnosti dětí a individuální práce s dětmi

- hry dle vlastní preference dětí
- sdělujeme si pocity, zážitky
- individuální aktivity nabízené učitelkou

8.00 hodin – řízená činnost

- ranní kruh – společné přivítání
- pohybové aktivity

8.30 hodin – hygiena, přesnídávka

8.45 hodin – řízená činnost dle tématu týdne

- hrajeme hry s různým zaměřením (smyslové, didaktické, dramatické), hledáme poučení v knihách, posloucháme hudbu, zpíváme
- provádíme logopedická a grafomotorická cvičení
- společně, ve skupině, či individuálně modelujeme, kreslíme, lepíme, vystřihujeme
- povídáme si v kruhu, vyprávíme příběhy a pohádky
- uklízíme hračky a pomůcky

9.15 hodin – venkovní aktivity - spontánní pohyb a hry na zahradě, vycházky do okolí, pozorování okolní přírody, experimentování, tvoření z přírodních materiálů

11.15 hodin – oběd, hygiena

12.00 hodin - před odpočinkem čteme či posloucháme pohádku

- přejeme si příjemný odpočinek, odpočíváme

14.00 hodin – hygiena, odpolední svačina

14.15 hodin – odpolední spontánní i řízené činnosti

- pohybové hry a tanečky, zpěv, kreslení, stolní hry, volná hra
- individuální volba aktivit dle potřeb a přání jednotlivých dětí
- dokončování ranních aktivit
- individuální práce s jednotlivými dětmi, případně malou skupinou

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou vymezeny pracovním řádem. Je vytvořen funkční informační systém prostřednictvím pravidelné vzájemné komunikace jak personálu mezi sebou, tak i s rodiči a formou informativních nástěnek pro rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy vychází z předchozí analýzy a snaží se získávat a využívat zpětnou vazbu zvláště od rodičů dětí.

Snažíme se, aby kontrolní a evaluační systém zahrnoval všechny oblasti chodu mateřské školy a z výsledků byly vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, podle potřeby i s dalšími orgány státní správy a samosprávy. Spolupracujeme také s mateřskými školami v okolí, s pedagogicko-psychologickou poradnou, logopedy, pediatry a dalšími odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění školy

V mateřské škole jsou dvě kvalifikované učitelky. Jedna z nich v letošním roce nastupuje na mateřskou a rodičovskou dovolenou. Po dobu její nepřítomnosti jí bude zastupovat nekvalifikovaná paní učitelka s pedagogickou praxí. Dále má MŠ provozní zaměstnankyni.

Všechny pedagogické pracovnice se dále vzdělávají formou samostudia a formou různých odborných seminářů. Nové poznatky pak aplikují ve své pedagogické práci.

Další vzdělávání je zabezpečováno v rozsahu možností MŠ i zřizovatele.

Pracovnice se chovají a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

MŠ spolupracuje s logopedickou preventistkou, péče o děti se speciálními potřebami probíhá ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Dále je možnost využít služeb mobilního psychologa.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztahu mezi pedagogem a rodičem se snažíme o oboustrannou důvěru a otevřenost, vzájemnou vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat.

Sledujeme konkrétní potřeby dětí i jejich rodičů, snažíme se jim porozumět i vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projevili-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů apod. Pravidelně informujeme rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, a to na základě jejich zájmu.

Chráníme soukromí rodiny, zachováváme diskretnost. Nezasahujeme do života a soukromí rodiny.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a navazujeme na ní.

Informujeme rodiče o poradenském servisu v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí (logoped, Pedagogicko-psychologická poradna).

Přítomnost rodičů na oslavách školy a podílení se na nich.

Společná konzultace a řešení různých problémových situací.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

- Vychází z platné legislativy.
- Za děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považovány děti s priznanými podpůrnými opatřeními (děti s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně).
- Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami:
 - plán pedagogické podpory sestavuje vedoucí učitelka, má písemnou podobu, před jeho zpracováním probíhají rozhovory učitelek, ve kterých si stanovují metody práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poté vedoucí učitelka připraví plán pedagogické podpory a zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, ve většině případů se schůzky účastní i ředitelka školy, která je za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovědná.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

- Vychází z platné legislativy.
- Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte:

- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme zpravidla podle plánu pedagogické podpory. V případě identifikace mimořádného nadání dítěte vypracujeme individuální vzdělávací program, při jehož přípravě, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě standardních podmínek předškolního vzdělávání ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí.
- Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší, potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.
- Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.
- Vzhledem k tomu, že naše MŠ přijímá děti až od 3 let, nejsou zde podmínky vzdělávání mladších dětí konkretizovány.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, podporujeme při osvojování českého jazyka. Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

- Při práci s celou třídou bereme na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk a uzpůsobujeme tomu didaktické postupy s cílem děti podporovat v osvojování českého jazyka.
- Poskytujeme dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4. Organizace vzdělávání

- Jsme jednotřídní mateřská škola, věkově smíšená třída o maximálním počtu 22 dětí (3 – 7 let).
- Souběžné působení obou učitelek pokrývá především pobyt venku (spontánní i řízené činnosti ve skupinách i individuálně) a oběd.
- Přijímání dětí do mateřské školy je uvedeno ve školním řádu, kritéria udává platná legislativa (spádovost a věk dítěte), termín zápisu do mateřské školy je zveřejňován v prostorách školy a na webových stránkách školy.
- Pravidla pro individuální vzdělávání uvádí školní řád.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

- Škola rodinného typu s malým počtem dětí a žáků, klidnou atmosférou.
- Podmínky pro individuální přístup k dětem.
- Spolupráce se ZŠ Vlastějovice.

- Naše mateřská škola si je vědoma toho, že první a nejpřirozenější výchovnou jednotkou je rodina. Navazujeme proto na výchovu v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťujeme dětem všestrannou péči. Nechceme přejímat úkoly rodiny, chceme rodinnou výchovu doplňovat a přispívat k rozšiřování dětských zkušeností.
- Cílem je, aby naši MŠ opouštěly zdravě sebevědomé, samostatné děti, které jsou schopny samostatně jednat, umět se rozhodovat, být schopné empatie a dále se rozvíjet po všech stránkách osobnosti.
- Učíme děti žít ve společnosti druhých, být ohleduplnými a tolerantními vůči ostatním.
- Prostřednictvím denních činností vytváříme předpoklady pro vstup do ZŠ a základy pro celoživotní vzdělávání. V rámci možností naší mateřské školy vytváříme příjemné prostředí pro další rozvoj dětí. Využíváme propojení MŠ a ZŠ při různých společných akcích, díky čemuž je dětem usnadněn přestup do 1. ročníku ZŠ.
- Snažíme se o vytváření zdravých životních návyků a postojů, aktivního přístupu k řešení problémů a schopnosti samostatně se rozhodovat a nést odpovědnost za svou volbu. Naším hlavním cílem je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti.
- Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme smyslové vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání.
- Školní vzdělávací program je zároveň třídním vzdělávacím programem. Na základě integrovaných bloků si učitelky tvoří své týdenní plány.

5.2 Metody a formy vzdělávání

- Základním prostředkem vzdělávání v naší MŠ je hra, spontánní a tvořivá, vycházející ze zájmu dítěte.
- Řízené činnosti jsou pedagogem motivované a jsou založené na záměrném a spontánním učení založeném na aktivním zapojení dítěte.
- Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Omezujeme formu předávání hotových poznatků a slovních poučení. Upřednostňujeme aktivní účast dítěte při učení, založeném na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Zpravidla vše probíhá ve skupinách, či individuálně. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

5.3 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Plán pedagogické podpory sestavuje vedoucí učitelka, má písemnou podobu, před jeho zpracováním probíhají rozhovory učitelek, ve kterých si stanovují metody práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poté připraví vedoucí učitelka plán pedagogické podpory a zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, ve většině případů se schůzky účastní i ředitelka školy, která je za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovědná.

- Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte:

- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech, s ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.
- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení, do doby, než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme zpravidla podle plánu pedagogické podpory, v případě identifikace mimořádného nadání dítěte vypracujeme individuální vzdělávací program, při jehož přípravě, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

- Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka:

- Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v různých oblastech, s ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento handicap potlačit a v co největší míře využít jejich přirozené schopnosti k učení.

- Pokud se u dítěte projeví nedostatečná znalost českého jazyka v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení, do doby, než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme zpravidla podle plánu pedagogické podpory, v případě identifikace problému dítěte vypracujeme individuální vzdělávací program, na jehož přípravě, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme s rodiči dítěte (překladačem) a školským poradenským zařízením.

6. Vzdělávací obsah

Ústřední postavou tohoto ŠVP je skřítek Fiolník, který bude provázet děti všemi integrovanými bloky během školního roku. Skřítek se jmenuje podle kopce, který se ve Vlastějovicích nachází, a který je protkán podzemními tunely a štolami, jako pozůstatek dřívější těžby železné rudy. Skřítek je tu tedy doma už pěknou řádku let a za tu dobu nabral mnoho zkušeností, které by nyní rád dětem předával především formou her a vyprávění příběhů.

Vzdělávací obsah je rozložen do pěti integrovaných bloků, které jsou tvořeny tak, aby v nich byly obsaženy všechny vzdělávací oblasti (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální).

Integrované bloky:

- I. Skřítek Fiolník se představuje kamarádům**
- II. Se skřítkem Fiolníkem do podzimních zahrad, polí, lesů a strání**
- III. Vánoční svátky a zimní radovánky se skřítkem Fiolníkem**
- IV. Skřítek Fiolník s námi vítá jaro**
- V. Skřítek Fiolník na cestách**

I. Skřítek Fiolník se představuje kamarádům

Charakteristika bloku:

Nástup do MŠ je pro mnohé děti velice stresová záležitost. Naším cílem je toto období dítěti co nejvíce zjednodušit a zpříjemnit tak, aby se do školky těšilo a cítilo se v ní jistě a bezpečně. V tomto období adaptace ve školce se navzájem poznáváme, seznamujeme, učíme se potřebným dovednostem, vytváříme rituály, pravidla a seznamujeme se s prostředím mateřské školy i s dospělými, kteří zde pracují.

Děti, které do školky chodily již v předchozích letech, mají možnost uplatnit své schopnosti empatie a prosociálního chování, a naopak nové děti mohou něco od svých zkušených kamarádů odkoukat.

V ulehčení adaptace nám pomohou různé individuální, skupinové i kolektivní hry, činnosti a rituály, během kterých děti nahlédnou do základů spolupráce, komunikace, respektu a tolerance.

Celým blokem nás provede skřítek Fiolník, který se dětem představí a bude se s nimi podílet na každodenních činnostech.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vyjádření, mluvený projev)
- získávání relativní citové samostatnosti
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklém v tomto prostředí

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte. Rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se samostatně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvářet si pozitivní vztah k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Vzdělávací nabídka

- seznámení se s režimem v MŠ
- seznámení se se zaměstnanci MŠ a jejich prací
- společná setkání a vzájemné naslouchání
- poznávání okolí MŠ
- seznamovací hry, společenské hry
- pohybové, dopravní a tvořivé hry na zahradě MŠ
- rozvíjení se v sebeobslužných činnostech – hygiena, stolování, oblékání, úklid hraček
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel

Očekávané výstupy

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, přijímat stravu a pití, postarat se o své osobní věci, oblékat se a svlékat se, obouvat se apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním, jednoduchými hudebními nástroji
- umět pojmenovat většinu toho, co mě obklopuje
- domluvit se slovy i gesty, umět improvizovat
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, odmítnout se podílet na nedovolených činnostech
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevat co cítí, snažit se ovládat své afektované chování, odložit splnění svých osobních přání

- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc)
- začlenit se do třídy, respektovat rozdílné vlastnosti, dovednosti a schopnosti ostatních
- adaptovat se na život v MŠ, aktivně zvládat požadavky a spoluvytvářet prostředí pohody
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- všimnout si dění a změn v nejbližším okolí

Klíčové kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
- domlouvá se slovy i gesty, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lepší řešit dohodou
- zajímá se o druhé i o dění v okolí
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

II. Se skřítkem Fiolníkem do podzimních zahrad, polí, lesů a strání

Charakteristika bloku:

Tento tematický celek probíhá během podzimního ročního období. Spolu se skřítkem Fiolníkem budou děti pozorovat měnící se přírodu, její barvy, vůně, plody, živočichy v zahradách, loukách, na polích či v lese. Dále budou sbírat podzimní plody a využívat je k hrám a tvoření, ale také ke krmení zvířete a ptáků. Upevníme si tak vztah k přírodě a všemu živému kolem nás.

Sledovat budeme také měnící se počasí a s tím související volbu vhodného oblečení. Spolu se skřítkem budeme poznávat a ochutnávat ovoce a zeleninu a povídat si o tom, co je pro naše tělo zdravé a důležité, abychom se změnami počasí posílili tělo a neonemocněli.

Připomeneme si podzimní tradice a svátky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj, kultivace a zpřesňování smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným. Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
- posilování přirozeného poznávání (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (k rodině, k ostatním dětem ve třídě), vnímat a přijímat základní hodnoty tohoto společenství
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- vycházky do přírody, pozorování změn v přírodě, sběr přírodnin
- tvořivá práce s přírodninami
- nácvik, zpěv písní s podzimní tematikou
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- praktická manipulace a konkrétní pokusy s přírodním materiálem (třídění, porovnávání, uspořádání, odhad)
- přímé pozorování přírodního prostředí
- smyslové hry, společné rozhovory nad obrázky a skutečností
- cílené pozorování předmětů (ovoce, zelenina), určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, vůně, tvar), pozorování změn počasí

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruka – oko, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužky, barvy, štětce, nůžky, papír, modelovací hmota, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché práce na zahradě)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (podstatné znaky a vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobnost a rozdíly, vzájemné souvislosti mezi jevy či předměty)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti a limity (silné a slabé stránky)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- těšit se z příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně, pohybem či dramatickou improvizací)
- navazovat kontakty s dospělými ve svém okolí (překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat ho)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti. Dodržování herních pravidel.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky. Rozdělit si úkol s jiným dítětem.
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že naše chování ovlivňuje naše zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých znaků, pojmů a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultuře, přírodě i technice, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit a raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

- učí se nejen spontánně, ale vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy, na které stačí. Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování)
- řeší problémy na základě zkušenosti (pokus omyl, zkouší, experimentuje). Spontánně vymýšlí nová řešení problému a situací (vlastní originální nápady na základě zkušenosti, fantazie a představivosti)
- průběžně rozšiřuje svou aktivní i pasivní slovní zásobu a používá ji ke komunikaci
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnosti, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- chápe, že se může svobodně rozhodovat o tom, co dělá, ale že si za svá rozhodnutí nese odpovědnost
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

III. Vánoční svátky a zimní radovánky se skřítkem Fiolníkem

Charakteristika bloku:

Tematický blok je zasazen do zimního ročního období. Spolu se skřítkem Fiolníkem budeme poznávat české i zahraniční tradice oslav zimních svátků. Přináší dětem nové zkušenosti a prožitky z vystupování před veřejností, z podílení se na vytváření sváteční atmosféry - tvorbě výzdoby a vánočních ozdob, přání, dárků. Zažijí radost být obdarován či obdarovat druhého.

Děti poznají spolu se skřítkem mnoho zimních radovánek, seznámí se se zimními sporty, budou experimentovat se sněhem a ledem.

Budou pozorovat zimní přírodu se všemi jejími charakteristickými rysy.

V tomto bloku je také mnoho příležitostí pro utváření povědomí dětí o různorodosti kulturního i přírodního prostředí na Zemi.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové činnosti (hra na dětské hudební nástroje, nácvik tanečků, pohyb s hudbou, zpěv koled a písní se zimní tematikou)
- přednes, recitace, dramatizace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- hry a činnosti nejrůznějších zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, střídat se, půjčit hračku, pomoci, ke schopnosti řešit vzájemný spor
- veřejné představení při rozsvěcení vánočního stromečku

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem, hudbou
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (narození, růst, proměny), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vyjadřovat svou představivost v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- postupovat, učit se podle pokynů a instrukcí
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru

Klíčové kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a která nikoliv, dokáže mezi nimi volit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými
- uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i nepříjemnou komunikaci dokáže odmítnout
- umí být tolerantní odlišnostem mezi lidmi
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

IV. Skřítek Fiolník s námi vítá jaro

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se spolu se skřítkem Fiolníkem budeme těšit z přicházejícího jara. Základem bude pozorování změn v přírodě a měnícího se počasí.

Děti spolu se skřítkem poznají české jarní tradice. Naučí se lidová říkadla, písničky, básničky a hry o jaru.

Měnicí se jarní přírodu sledujeme ve všech podobách (barvy, tvary, zvuky, velikost, množství, pestrost) při pobytu venku.

Seznamují se s novým životem ve světě zvířat, hmyzu a brouků, s prvními jarními květinami, kvetoucími keři a stromy.

Vlastním sázením semínek a péčí o rostliny se seznamují s přírodními zákonitostmi a uvědomují si tak bezprostředně význam péče o přírodu. Posilujeme tak vlastní odpovědnost dětí k přírodě, k životu na Zemi a k sobě sama.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ)
- seznamovat se se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření základního povědomí o existenci ostatních kultur a náboženství
- vytvoření základu aktivního postoje ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření základního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě) a jiné činnosti (základy gymnastiky, turistika, sezonní činnosti, míčové hry)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv (hudebně pohybové činnosti, hra na dětské hudební nástroje, zpěv s doprovodem)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební a pohybové)
- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného soužití (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejich prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání)
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních prostředcích
- praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích v dopravě, které mohou nastat

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat barvy, tvary a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly (např. základní dopravní značky)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat, třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi), základní časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás, z umění
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, tvořit z papíru, z přírodnin či jiných materiálů)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- osvojovat si základní poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné a využívat je pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí v rozsahu praktických zkušeností
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (Země, vesmír, národy, kultury)

Klíčové kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla:

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché postupy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si počáteční představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možné se je naučit, má vytvořeny základní předpoklady k učení se cizímu jazyku
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat kompromisy.
- podílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

V. Skřítek Fiolník na cestách

Charakteristika bloku:

V posledním bloku přivítáme se skřítkem Fiolníkem teplé letní počasí s nejrůznějšími aktivitami, zážitky a příležitostmi, které toto období přináší. Skřítek už se těší, až vyrazí s dětmi na výlet, až ochutnají první zrající ovoce, vydají se za dobrodružstvím k řece Sázavě a do jeho milovaného lesa, kde budou společně s dětmi stavět domečky pro další skřítky.

Budeme si také povídat o hradech a zámcích, o okolních státech, o horách, přehradách a mořích, o ZOO a dalších místech, která můžeme v létě navštívit.

Poznáme různé letní sporty a venkovní hry. Také spolu oslavíme Den dětí. A v neposlední řadě budeme poznávat a vnímat kvetoucí louku, květiny v zahradách, nejrůznější bylinky.

Všimneme si, jaké oblečení a boty jsou vhodné pro toto letní období a že je vhodné se chránit před sluníčkem, které má v létě největší sílu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností, umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytvoření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- zdolávání různých překážek
- běh na krátkou vzdálenost
- chůze v přírodním terénu se zdoláváním přírodních překážek
- chůze na delší vzdálenosti (na kopec Fiolník)
- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte
- rozhovor o výsledku pozorování (vycházky po obci)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně značkových systémů (písmena, číslice, značky, symboly, obrazce)
- výlety do okolí (do přírody, do okolních obcí, na dětské akce)
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějších zaměření
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (např. oslavy, výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, řeka)

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, příp. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- nalézat nová řešení, nebo alternativní k běžným řešením
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás, i z umění
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla:

- všimá si dětí i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, pohybovými)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech. Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

7. Evaluační systém

Co sledujeme	Jak hodnotíme	Kdo zodpovídá
1. Vzhledem k dětem		
<ul style="list-style-type: none"> - jak se dítě chová v kolektivu - zda spolupracuje s dětmi - zda spolupracuje s učitelkou - úroveň sebeobsluhy - zdvořilostní návyky - osobnostní růst a individuální pohoda 	<ul style="list-style-type: none"> - hodnocení výchovně vzdělávací práce- 2x ročně, vždy za pololetí-písemně - hodnotící listy 2x ročně - slovní hodnocení učitelek-průběžně - portfolium – 2 x ročně - písemně hodnocení školy za uplynulý školní rok-shrnutí 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelka - uč., řed - uč., řed - učitelka - ředitelka
2. Vzhledem k rodičům		
<ul style="list-style-type: none"> - využití možnosti vstupu do třídy - účast rodičů na schůzkách - účast rodičů na besídkách a společných aktivitách - zájem o práci učitelek, ochota spolupracovat - důvěra při rozhovorech o dětech - spolupráce při realizaci témat - ochota k vyplnění anketního lístku - dary přebytků ze zahrádek, poskytnutí zbytkového materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> - slovně průběžně - prezenční listina - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok 	<ul style="list-style-type: none"> - uč., řed. - ředitelka - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - řed.
3. Vzhledem ke zřizovateli – OÚ Vlastějovice		
<ul style="list-style-type: none"> - zájem o práci MŠ - ochota ke spolupráci při řešení problémů v MŠ - financování provozu MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> - slovně průběžně - slovně průběžně - čtvrtletně, žádost o dotaci - písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok 	<ul style="list-style-type: none"> - uč., řed. - uč., řed. - řed. - řed.
4. Vzhledem k vybavenosti třídy, školy, školní zahrady		
<ul style="list-style-type: none"> - hygienické podmínky - vybavenost koutků - pomůcky pro praktické činnosti - přístup k hračkám, pomůckám, knihám - obměna hraček na začátku roku 	<ul style="list-style-type: none"> - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - slovně průběžně - písemně hodnocení školy za uplynulý školní.rok 	<ul style="list-style-type: none"> - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - uč., řed. - řed.

7.1 Prostředky evaluace

- sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP (vzhledem k zaměstnancům a dětem)
 - 1x měsíčně-ústně
- průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP

4x za rok-ústně

- průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek (materiálních, hygienických, personálních, podmínek vhodné psychohygieny, organizace a provozu školy a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí) – zápisy do knihy oprav, do zprávy BOZP
- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců-pracovní porady
- sledování a hodnocení kvality práce učitelek školy – kontrolní a hospitační činnost
- průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce – učitelky (průběžná hodnocení pedagogických činností, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí)
- průběžná kontrola provádění hodnocení dětí a vedení záznamů, jejich zpětné využití
- průběžné hodnocení (evaluace) vzdělávacího procesu školy – hodnocení učitelek, ředitelky, porovnávání vzhledem k plánovaným záměrům, zápis do knihy pedagogických rad
- sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi a odborníky
- hodnocení vlastní práce (ředitelka)
- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovní náplně
- kontroly vedení předepsané dokumentace